

σύνθημα

σύνθημα, το, ουσ. [*αρχ. σύνθημα*], το σύνθημα. **1.** ιδιαίτερο οπτικό ή ακουστικό σήμα, για να δώσουμε σε ένα άτομο, που μας βλέπει ή που μας ακούει, κάποιο συγκεκριμένο μήνυμα, που θα το καταλάβει μόνο αυτό. (Λαϊκό τραγούδι: *θα 'ρθω νύχτα τοίχο τοίχο και για σύνθημα θα βήχω*). **2.** σύντομη φράση, συνήθως έμμετρη, με την οποία ένα οργανωμένο πλήθος προβάλλει τις επιδιώξεις του ή δηλώνει την αντίθεση ή την υποστήριξή του σε κάποιον ή σε κάτι, ή που επιδιώκει να προσελκύσει την προσοχή του πολίτη για να τον κινητοποιήσει υπέρ κάποιου ή κάποιων: «το σύνθημα των εργατών στην πανεργατική απεργία ήταν: νόμος είναι το δίκιο του εργάτη || το αγαπημένο σύνθημα των οπαδών του ΠΑ.ΣΟ.Κ. ήταν: Αντρέα προχώρα, σε θέλει όλη η χώρα || ένα από τα βασικά συνθήματα του ΠΑ.ΣΟ.Κ. πριν πάρει την εξουσία ήταν: Ε.Ο.Κ. και Ν.Α.Τ.Ο. το ίδιο συνδικάτο». (Λαϊκό τραγούδι: *πάμε να βρούμε μια γωνιά χωρίς συνθήματα, χρόνια η δική μας η γενιά έχει προβλήματα*). Επίσης συνθήματα αναρχικών ή διάφορων άλλων κοινωνικών ομάδων είναι και αυτά που αναγράφονται πολλές φορές κατά δεκάδες στους τοίχους (γκράφιτι). Ενδεικτικά παραθέτω: *τι κοιτάς, ρε μαλάκα, σύνθημα είναι κι αυτό ή το άλλο Τουπαμάρος κι άλλο το μουνί της Μάρως και το εκπληκτικό σε φαντασία και σύλληψη που αναγράφηκε ποτέ κατά την περίοδο της χούντας: κάτω η Χούντα, ζήτω η Γιαμάχα*.

- πετώ το σύνθημα, βλ. συνηθέστ. *ρίχνω το σύνθημα*.

- *ρίχνω το σύνθημα*, εισηγούμαι, προτείνω στην παρέα κάτι, ιδίως τον τόπο ή τον τρόπο της νυχτερινής μας διασκέδασης: «κάποια στιγμή ο τάδε έριξε το σύνθημα να πάμε στα μπουζούκια».

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας